

විනිසුරු තීරණ නැවත විමසුමට ලක් කිරීමේ ක්‍රමය

UDRS- Umpire Decision Review System

DRS ක්‍රියාදාමය මූලිකව පරීක්ෂාවට භාජනය කරන ලද්දේ වර්ෂ 2008 දී ශ්‍රී ලංකාව හා ඉන්දියාව අතර තරගයේ දී ය. එමෙන් ම අන්තර්ජාතික ක්‍රිකට් කවුන්සිලය (ICC) මගින් මෙකී ක්‍රියාවලිය නිල ආකාරයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම ඇරඹුවේ වර්ෂ 2009 දී නවසීලන්තය හා පකිස්තානය අතර නවසීලන්තයේ Dunedin නුවර University Oval ක්‍රීඩාංගනයේ පැවති පළමු ටෙස්ට් තරගයේ දී ය.

විනිසුරු තීරණ අභියෝගයට ලක් කිරීමේ ක්‍රමවේදය ක්‍රිකට් ක්‍රීඩාවේ දී යොදා ගනු ලබන තාක්ෂණය මූලික කර ගත් ක්‍රියාදාමයකි. මෙකී ක්‍රමය මූලින් ම හඳුන්වා දෙන ලද්දේ ටෙස්ට් ක්‍රිකට් ක්‍රීඩාව සඳහා ය. මෙකී ක්‍රියාදාමය ප්‍රයෝජනයට ගනු ලබනුයේ පිටියේ විනිසුරු විසින් පිතිකරුවා දැවී ගිය බව හෝ නො ගිය බව තීරණය කරනු ලැබීම මතභේදයකට ලක් වූ විටයි.

DRS ක්‍රියාදාමය මූලින් ම පරීක්ෂාවට භාජනය කරන ලද්දේ වර්ෂ 2008 දී ශ්‍රී ලංකාව හා ඉන්දියාව අතර තරගයේ දී ය. එමෙන් ම අන්තර්ජාතික ක්‍රිකට් කවුන්සිලය (ICC) මගින් මෙකී ක්‍රියාවලිය නිල ආකාරයෙන් ක්‍රියාත්මක කිරීම ඇරඹුවේ වර්ෂ 2009 දී නවසීලන්තය හා පකිස්තානය අතර නවසීලන්තයේ Dunedin නුවර University Oval ක්‍රීඩාංගනයේ පැවති පළමු ටෙස්ට් තරගයේ දී ය. DRS ක්‍රමය එක්දින ජාත්‍යන්තර තරග සඳහා මූලින් ම ආදේශ කරන ලද්දේ 2011 ජනවාරි මස එංගලන්ත ජාතිකයන් ගේ ඕස්ට්‍රේලියානු සංචාරයේ දී ය.

ICC මගින් සංවිධානය කොට පාලනය කරනු ලබන තරග සඳහා මෙකී ක්‍රමය නිර්දේශ කිරීමට අන්තර්ජාතික ක්‍රිකට් කවුන්සිලය තීරණය කළ ද පසුව ICC යේ විධායක කමිටු යෝජනාවකට අනුව මෙකී ක්‍රමය යොදා ගැනීමේදී තරගය සඳහා සහභාගි වන රටවල් 02ට එකඟත්වය තිබිය යුතු යැයි නිර්දේශයක් ලබා දෙන ලදී. එමෙන් ම තවදුරටත් අදහස් දක්වමින් ඔවුන් දක්වා සිටියේ තාක්ෂණය යොදා ගෙන ක්‍රීඩාවේ දියුණුව / ගුණාත්මකභාවය මෙකී ක්‍රමය මගින් රැකෙනු ඇති බවයි.

කිසියම් තරගයක් අතරතුර පිටියේ විනිසුරු දෙන ලද තීරණයක් මතභේදකාරී නම් එකී ගැටලුව ඇති වූයේ පන්දු රකින කණ්ඩායමට නම් එම කණ්ඩායමේ නායකයා හෝ ගැටලුව ඇති වූයේ පිතිකරුවාට නම් ඔහු සිය අතින් ඉංග්‍රීසි T අක්ෂරය හැඩයට සංඥා කරමින් විනිසුරු ගෙන් එකී තීරණය පිළිබඳ ව නැවත සලකා බැලීමට ඉල්ලීමක් කළ හැකි ය. එවිට පිටියේ විනිසුරු තෙවන විනිසුරු ලවා එම තීරණය විමසීමට ලක් කරයි.

DRS ක්‍රමය භාවිතයට ගැනීමේදී ප්‍රධාන තාක්ෂණික උපාංග 03 ප්‍රයෝජනයට ගනු ලබයි. 'snickometer' නම් කම්පනමාපකය කාලයක් තාවකාලික ව භාවිතයෙන් ඉවත් කර තබා යළි 2013 දී හඳුන්වා දුන්. එකී ප්‍රධාන උපාංග 03 නම්, Hawk eye – උකුසු ඇස නොහොත් virtual eye ලෙස ද මෙකී උපකරණය හඳුන්වනු ලබයි. මෙකී උපකරණය හරහා පන්දුවේ ගන් මාර්ගය පිළිබඳ ව අධ්‍යයනයක් කළ හැකි ය. එනම් පන්දුවේ ගමන් මාර්ගයට පිතිකරුවා පා ආවරණය යොදා බාධා කරයි නම් එකී පන්දුව විකට්ටුවේ වදිනවා ද ? යන්න මෙකී උපකරණය හරහා තීරණය කළ හැකි ය.

Hot spot – මෙය ආලෝක පද්ධතියක් හරහා පන්දුව පිතිකරුවා ගේ පා ආවරණය හෝ පින්තේ පන්දුව වදින ස්ථාන සොයා ගැනීමට යොදා ගනු ලබයි.

Peal time snickometer - මෙකී මාපකය මගින් කුඩා ශබ්ද හඳුනාගැනීම සිදු කරයි. එනම් පන්දුව පින්තේ හෝ පා ආවරණ මත වැදීමෙන් ඇතිවන ශබ්ද මේ හරහා හඳුනා ගනු ලබයි.

Hot Spot සාර්ථක වීමේ හැකියාව % ප්‍රතිශතයක් ලෙස ගණනය කරනු ලබයි. එමෙන් ම මෙකී මුළු ක්‍රියාදාමය සඳහා නවීන කැමරා රැසක් යොදා ගැනීම ද සිදු කරයි. මේ හරහා සෑම විට ම ඉතා ම නිවැරදි තීරණයක් ලබා දිය හැකි ය.

මෙකී නිරීක්ෂණ එක්දින තරගයක දී (ඕවර 50) නම් එක් කණ්ඩායමකට අවස්ථා දෙකක් ද ටෙස්ට් තරගයක දී නම් ඕවර 80 කට අවස්ථා 2 බැගින් හිමි වේ.

එමෙන් ම LBW තීරණ සමීප තීරණ (close call) හෙවත් දුවද්දී දැවීයාම්, iagima (stumping) කිරීම් ආදිය මෙන් ම සීමා නිර්ණය කිරීම් (boundary calls four or six) ආදිය සඳහා DRS ක්‍රමය යොදා ගැනේ.

මෙවැනි නව තාක්ෂණ උපාංග / ක්‍රමවේද ක්‍රීඩාවට ආදේශ කිරීම මගින් ක්‍රීඩාවේ ජීව ගුණය රැකගත හැකි වන අතර ම, සෑම විට සාධාරණ තීන්දුවක් ලබා දීමට හැකි වේ. ඒ හරහා ක්‍රීඩාවේ අනාගතය ද, ශක්තිමත් වේ. ■

ධනුෂ්ක වන්දන රත්නායක

